

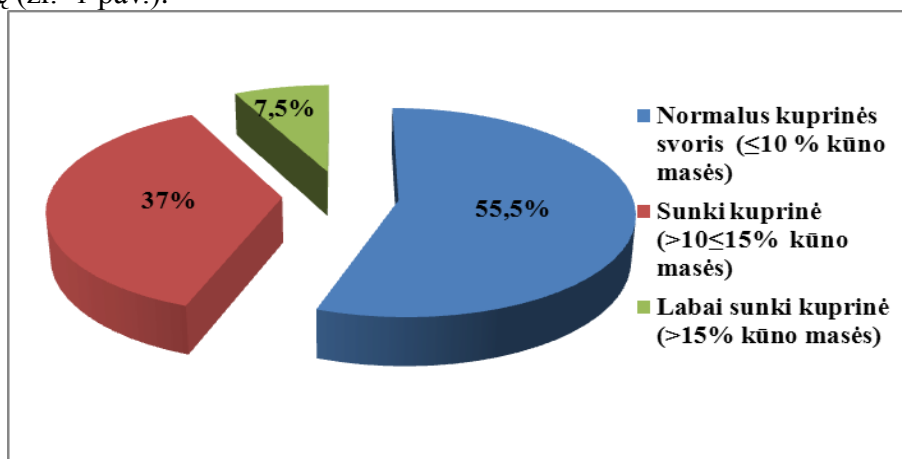
AKCIJA „MOKINIO KUPRINĖ 2016“

Panevėžio rajono savivaldybės mokyklose trečius metus iš eilės buvo sveriamos 5–6 klasių mokinių kuprinės. Tokio amžiaus grupė pasirinkta todėl, kad 11–12 metų vaikams aktyviai formuojasi kaulų ir raumenų sistemos, be to nuo penktos klasės mokymo disciplinas dėsto keli mokytojai, pamokos vyksta dalykiniuose kabinetuose ir yra didesnė tikimybė, kad mokiniai gali nešioti per sunkias kuprines. Akcijos metu ne tik sveriamos mokinių kuprinės, bet ir įvertinamas kuprinės tipas – kuprinė su vienu diržu, su dviem diržais ar tik su rankena, taip pat jos nešiojimo būdas – ant abiejų pečių, ant vieno peties, rankoje, taip pat ar prie kuprinės yra atšvaitas.

Kuprinių svėrimo akcijos rezultatai

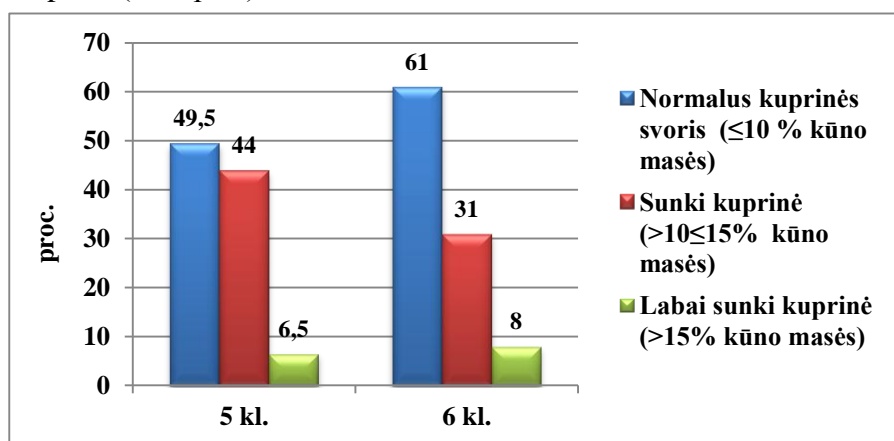
Akcijos metu buvo įvertinti 454 mokinių kuprinių svoriai (83 proc. visų Panevėžio rajono mokyklų 5–6 klasių mokinių). Akcijoje dalyvavo 204 penktų klasių ir 249 šeštų klasių mokiniai. Lyginant pagal lytį akcijoje dalyvavo 217 mergaičių ir 237 berniukai.

Tyrimo metu nustatyta, kad 55,5 proc. mokinių kuprinės svoris buvo normalus (iki 10 proc. kūno masės), 37 proc. – sunkios ($>10 \leq 15$ proc. kūno masės) ir 7,5 proc. – labai sunkios kuprinės (>15 proc. kūno masės). Taigi kaip matome, beveik kas antras tyrime dalyvavęs mokinys, nešė per sunkią kuprinę (žr. 1 pav.).

1 pav. Kuprinių svorių pasiskirstymas 2016 m. (proc.)

Išanalizavus gautus rezultatus pagal klases, matome, jog pusė t.y. 50,5 proc. 5 klasių mokinių nešiojo sunkias ar labai sunkias kuprines. Tokias kuprines nešiojančių 6 klasių mokinių buvo mažiau – 39 proc. (žr. 2 pav.).

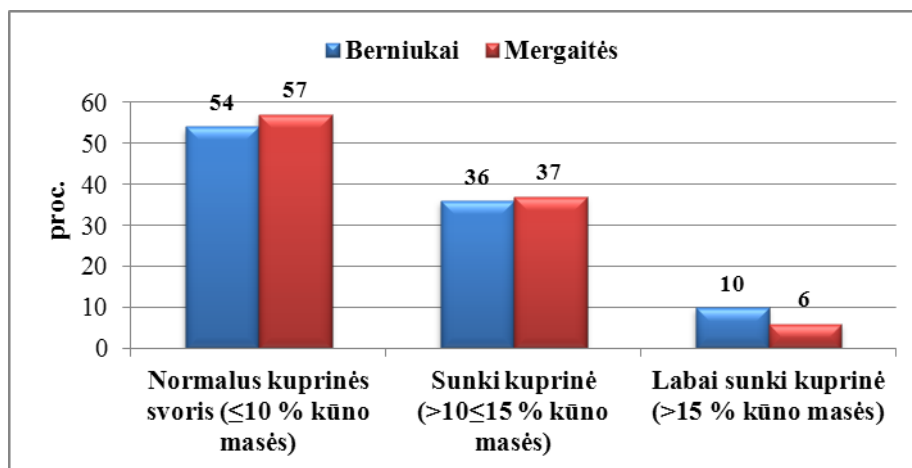
2 pav. Kuprinių svorių pasiskirstymas pagal klases 2016 m. (proc.)

Lyginant gautus duomenis su 2015 m. vykdytos kuprinių svėrimo akcijos rezultatais, matome, jog situacija ženkliai nepakito (žr. 1 lent.).

1 lent. Kuprinės svoris, tenkantis mokinio kūno svoriui, lyginant pagal klases ir metus (proc.)

Procentinės dalys	2015 m.			2016 m.		
	5 kl.	6 kl.	5-6 kl.	5 kl.	6 kl.	5-6 kl.
≤10,0 proc.	47	64	55	49,5	61	55,5
>10,0 ≤ 15,0 proc.	41	29	36	44	31	37
>15,0 proc.	12	7	9	6,5	8	7,5

Palyginus duomenis pagal mokinių lytį ryškių skirtumų taip pat nepastebima (žr. 3 pav.).

3 pav. Kuprinių svorių pasiskirstymas pagal lytį 2016 m. (proc.)

Vykdamas kuprinių svėrimo akciją, svarbu ne tik pasverti mokinį bei jo kuprinę, bet ir įvertinti kuprinės tipą – kuprinė su vienu diržu, su dviem diržais ar tik su rankena. Atsižvelgti į tai, kaip kuprinė yra nešiojama – ant abiejų pečių, ant vieno peties ar rankoje, taip pat ar ant kuprinės pritvirtintas atšvaitas.

Gauti rezultatai parodė, kad didžioji dauguma (95 proc.) mokinių turi kuprinę su dviem diržais ir ant abiejų pečių ją nešioja 84 proc. mokinių. Kuprinę su vienu diržu turi 4 proc. mokinių, o su rankena - 1 proc. Ant vieno peties kuprinę nešioja 15 proc. mokinių, rankoje kuprinę neša 1 proc. mokinių. Tik 38 proc. mokinių prie kuprinių turi prisisegę atšvaitus. Lyginant su 2015 m. rezultatais, mokinių, nešiojančių atšvaitus, sumažėjo 10 proc.

IŠVADOS

- 55,5 proc. 5–6 klasių mokinių nešė normalaus svorio kuprines.
- Beveik kas antras tyrime dalyvavęs mokinys nešė per sunkią kuprinę.
- Daugiau yra 5 klasės mokinių, nešiojančių sunkias ar labai sunkias kuprines.
- 95 proc. mokinių turi kuprinę su dviem diržais ir ant abiejų pečių ją nešioja 84 proc. mokinių.
- Tik 38 proc. mokinių prie kuprinių turi pritvirtintus atšvaitus. Mokinių, nešiojančių atšvaitus, sumažėjo 10 proc.

Reikalavimai mokyklinėms kuprinėms išdėstyti Lietuvos higienos normoje HN 41:2016 „MOKYKLINĖS KUPRINĖS. BENDRIEJI IR SPECIALIEJI SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMAI“.

Duomenis analizavo: Visuomenės sveikatos stebėsenos specialistė Inga Mackelienė